

1997-12-04 nr 1442: Forskrift om regulering av mudring og dumping i sjø og vassdrag.

Forskrift om regulering av mudring og dumping i sjø og vassdrag.

Fastsatt av Miljøverndepartementet 4. desember 1997 med hjemmel i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall § 9 nr. 1 og nr. 3 og § 11 og lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 114 nr. 8.

§ 1. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

Skip: Ethvert sjøgående fartøy uavhengig av om fartøyet har egen drivkraft. Dette omfatter ikke innretninger.

Innretning: Installasjon eller annet anlegg som benyttes i petroleumsvirksomheten, uavhengig av om konstruksjonen er fast eller flyttbar. Innretning omfatter også rørledning og kabel benyttet i petroleumsvirksomheten.

Fly: Ethvert luftfartøy, uavhengig av om det har egen drivkraft.

Mudring: Enhver forsettlig forflytning av masser fra bunnen, herunder slamsuging, forskyvning eller fjerning av bunnsedimenter. Mudring omfatter ikke oppvirvling som følge av normale aktiviteter i sjø eller vassdrag, herunder normal skipstrafikk.

Dumping: Enhver forsettlig disponering av avfall eller annet materiale i sjø eller vassdrag med det formål å bringe det av veien, herunder senking av ammunisjon samt senking og etterlatelse av skip.

Dumping omfatter ikke disponering av avfall eller annet materiale som er knyttet til eller skriver seg fra vanlig drift av skip, innretning eller fiskeri- og oppdrettsnæring, unntatt når avfallet eller materialet er fraktet bort fra avfallskilden med det formål å bringe det av veien.

Plassering av materiale: Enhver forsettlig disponering av materiale i sjø eller vassdrag med et annet formål enn materialet opprinnelig er bygd eller konstruert for, og som ikke regnes som dumping.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder all mudring fra skip. Den gjelder videre all dumping og plassering av materiale fra skip, innretninger og fly samt dumping og plassering av skip. Forskriften gjelder ikke dumping av innretninger.

Forskriften gjelder i sjø og vassdrag her i riket. Innen folkerettens grenser gjelder den også i norsk økonomisk sone og på norsk kontinentalsokkel. Forskriften gjelder i alle farvann for dumping fra norske skip.

§ 3. Forbud mot mudring

Mudring er forbudt, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 6.

§ 4. Forbud mot dumping

Dumping er forbudt. Det kan likevel gis tillatelse i medhold av § 6 til dumping av:

- a) muddermasser, løsmasser og stein,
- b) skip med metallskrog frem til 31. desember 1998,
- c) andre skip frem til 31. desember 2004,
- d) fiskeavfall fra fiskeforedling/prosessering på land,
- e) annet avfall/materiale i helt spesielle situasjoner hvor deponering på land medfører uakseptabel fare eller skade.

§ 5. Plassering av materiale

Det er forbudt å plassere materiale i sjø eller vassdrag for et annet formål enn det opprinnelig ble bygd eller konstruert for, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 6.

§ 6. Tillatelse til mudring, dumping og plassering av materiale

Fylkesmannen kan gi tillatelse til mudring, samt dumping som nevnt i § 4 første ledd a) - d), i sjø og vassdrag her i riket. Statens forurensningstilsyn eller den departementet bemyndiger kan gi tillatelse til dumping som nevnt i § 4 første ledd e) i sjø og vassdrag her i riket, til plassering av materiale som nevnt i § 5, samt til mudring og dumping i norsk økonomisk sone.

Søknad om tillatelse til mudring, dumping eller plassering av materiale skal inneholde de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om tillatelse bør gis og hvilke vilkår som skal settes, herunder opplysninger om avfallet/materialet som skal dumpes/plasseres og om bunnforholdene på mudre- og/eller dumpestedet.

Ved avgjørelse av søknaden skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

§ 7. Rapportering

Dersom den myndighet som ga tillatelsen ikke bestemmer annet, skal det innen 6 uker etter avsluttet mudre- eller dumpeoperasjon eller plassering av materiale sendes rapport til denne myndigheten.

§ 8. Unntak fra forbudet mot dumping

Forbudet mot dumping gjelder ikke i tilfeller av force majeure på grunn av værmessig belastning eller annen årsak, når menneskeliv er i fare eller sikkerheten til skip, fly eller innretning er truet. Slik dumping skal snarest meldes til Statens forurensningstilsyn.

§ 9. Tilsyn

Fylkesmannen, Statens forurensningstilsyn eller den Miljøverndepartementet bemyndiger, jf § 6, fører tilsyn med gjennomføringen av bestemmelsene i forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften.

§ 10. Klage

Vedtak truffet av fylkesmannen i medhold av denne forskriften kan påklages til Statens forurensningstilsyn.

Vedtak truffet av Statens forurensningstilsyn i medhold av denne forskriften kan påklages til Miljøverndepartementet.

§ 11. Forurensningsgebyr

For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften blir overholdt, kan fylkesmannen, Statens forurensningstilsyn eller den departementet bemyndiger, jf § 6, fastsette forurensningsgebyr i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall § 73, eller tvangsmulkt i medhold av lov om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 124.

§ 12. Straff

Overtredelse av denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften straffes etter lov om vern mot

forurensninger og om avfall kap 10 og den alminnelige straffelov § 427, dersom forholdet ikke går inn under strengere straffebestemmelser.

§ 13. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. januar 1998.

Fra samme tidspunkt oppheves Miljøverndepartementets forskrifter av 8. juli 1980 nr. 8 om dumping og forbrenning av stoffer og gjenstander til sjøs.

Kommentarer til de enkelte paragrafer

Til § 1 Definisjoner

Forskriften regulerer mudring og dumping. Dette er aktiviteter som dels tilfører nye stoffer som kan ha negative effekter i sjø og vassdrag, og dels forstyrrer bunnsedimentene på mudre- eller dumpestedet. Det siste kan føre til at tidligere forurensning gir økt skade eller ulempe. Selv ved dumping av såkalte "rene" masser på "ren" bunn vil det kunne oppstå lokale effekter (økt turbiditet, tilslamming, klogging av gjeller på fisk mv) som kan være til ulempe eller skade for miljøet. Aktiviteter som har en annen hensikt, men som i noen grad kan føre til tilfeldig tilførsel eller flytting av masser omfattes ikke av forskriften. Eksempler på slike aktiviteter er sprengning av skjær, uttak av skjellsand, kalking av vassdrag, oppankring, prøvetaking mv.

Dumping omfatter ikke utslipp av stoffer og gjenstander generert som følge av daglig drift av skip og offshoreinnretninger. Disse aktivitetene reguleres bl.a. av andre forskrifter under sjødyktighetsloven og forurensningsloven.

Heller ikke driftsutslipp fra fiskeri- og oppdrettsnæringen anses som dumping etter forskriften. Det dreier seg her om uforedlet fiskeavfall, f.eks avfall etter sløying av fersk fisk på feltet. Avfall som følge av foredling/prosessering på land omfattes av dumpedefinisjonen, men står på listen i § 4 over avfall og annet materiale som etter søknad kan tillates dumpet.

Forskriften angir ikke noe eksplisitt om forsvarets virksomhet. Etter forurensningslovens § 8, 2. ledd er vanlig forurensning fra forsvarets virksomhet tillatt. Senking av skip i forbindelse med skyteøvelser anses f.eks som en del av forsvarets nødvendige normalaktivitet som ikke krever tillatelse etter denne forskriften. Dumping av ammunisjon derimot anses ikke som en slik normalaktivitet og er eksplisitt angitt som dumping etter forskriften.

Plassering av materiale i sjø eller vassdrag for et annet formål enn fjerning anses ikke som dumping. Slik plassering omfattes likevel av selve forskriften dersom formålet med plasseringen er å bruke materialet på en annen måte enn det opprinnelig ble bygd eller konstruert for. Det følger av § 5 at denne type tiltak ikke kan iverksettes uten tillatelse.

Til § 2 Virkeområde

Forskriftens saklige virkeområde

Utfylling/dumping fra land reguleres ikke etter forskriften. Slik utfylling/dumping reguleres mest hensiktsmessig etter plan- og bygningsloven. Forurensningsloven kan likevel komme til anvendelse for større saker, og/eller der sedimentene på utfyllings-/dumpestedet er forurensede.

Heller ikke dumping av innretninger fra offshoreindustrien dekkes av forskriften. Behandlingen av slike disponeringssaker skal skje i medhold av petroleumsloven, med eventuell etterfølgende særskilt tillatelse til dumping etter forurensningsloven og sjødyktighedsloven.

Forskriftens geografiske virkeområde

Forskriften gjelder i vassdrag, norsk indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone og på norsk kontinentalsokkel. For norske skip gjelder den i alle farvann, herunder andre lands farvann. I norsk økonomisk sone og på norsk kontinentalsokkel innebærer folkeretten at det bare er regler som er vedtatt i samsvar med internasjonal rett som kan håndheves ovenfor fremmede skip.

Til § 3 Forbud mot mudring

Det er i utgangspunktet et generelt forbud mot mudring. Etter søknad kan imidlertid miljøvernmyndighetene gi tillatelse til slik aktivitet.

Mudring vil ofte være nødvendig for å opprettholde seilingsdybden i havner og innseilinger, ved utbyggingsprosjekter osv. Dersom muddermassene er kontaminerte over et visst nivå, jf gjeldende sedimentkvalitetskriterier, kan konklusjonen bli at det gis tillatelse til mudring, men ikke til dumping av muddermassene. Tillatelse til mudring forutsetter da at det finnes alternativ disponering for muddermassene.

Til § 4 Forbud mot dumping

Det er i utgangspunktet et generelt dumpeforbud. Etter søknad kan imidlertid miljøvernmyndighetene gi tillatelse til dumping av de typer avfall/materiale som er angitt i § 4 a) - e). I kommentarene til § 6 er behandlingen av søknadene nærmere beskrevet.

Unntakene fra forbudet mot dumping følger i hovedsak av OSPAR (se konvensjonens vedlegg II, art 3 og 9). Tidligere utfasing av metallskip, § 4 b), er imidlertid en innskjerping i forhold til konvensjonen ut fra ønsket om å begrense dumping av avfall som primært består av stål, jern og andre gjenvinnbare metaller.

Uansett unntakskategorier er det ikke lov å dumpe noe avfall eller annet materiale som inneholder radioaktive stoffer.

Til § 5 Plassering av materiale

Forskriften regulerer plassering av materiale i den grad materialet plasseres for et annet formål enn det opprinnelig ble bygd eller konstruert for, f.eks i den hensikt å etablere et kunstig fiskerev. Plassering av materiale krever tillatelse fra SFT.

Til § 6 Tillatelse til mudring, dumping samt plassering av materiale

Egne retningslinjer er utarbeidet om hvilke opplysninger som skal med i en søknad om mudring, dumping eller mudring med påfølgende dumping.

De fleste søknader om mudring og dumping gjelder slik aktivitet innenfor havne- og farvannslovens virkeområde, dvs i vassdrag, indre farvann og sjøterritoriet. I slike tilfeller er det nødvendig med tillatelse både etter denne forskriften og etter havne- og farvannsloven. Søknad om tillatelse etter havne- og farvannsloven sendes Kystverket.

Til § 7 Rapportering

Tillatelsen vil normalt inneholde vilkår om rapportering. Rapporten skal inneholde informasjon om mengder og typer avfall/materiale som er dumpet. Det skal videre dokumenteres at vilkårene gitt i tillatelsen til mudring og/eller dumping eller plassering av materiale er overholdt. Eventuelt avvik skal begrunnes.

Til § 8 Unntak fra forbudet mot dumping

Dersom avfall eller annet materiale dumpes etter denne unntaksbestemmelsen, skal det snarest meldes fra til SFT. Meldingen skal inneholde opplysninger om omstendighetene rundt dumpingens samt art og mengde av det avfall eller materialet som ble dumpet.

Til § 12 Straff

Det er grunn til å presisere at også foretak kan straffes for overtredelser av denne forskriften, jf straffeloven § 48 a og § 48 b, jf § 1. Straffen er i såfall bøter. Et foretak kan straffes når et straffebud er overtrådt av noen som har handlet på vegne av foretaket, uavhengig av om noen enkeltperson kan straffes for overtredelsen. Med foretak menes selskap, forening eller annen sammenslutning, enkeltpersonforetak, stiftelse, bo eller offentlig virksomhet.